

MATEMATIKA

ČÍSLA

1 2 3

MATEMATIKA

VÝUKOVÝ MATERIÁL PRO ŽÁKY-CIZINCE

Teorie	s. 3
Úkoly	s. 9
Matematika - online aktivity	s. 13

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Pomáhající Plzeň

Materiál vznikl v rámci projektu „Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2023“, který je financovaný Ministerstvem vnitra ČR a realizován Odborem sociálních služeb Magistrátu města Plzně.

autor Mgr. Dita Macháčková
design a ilustrace MgA. Alina Pylaeva

Plzeň 2023

ČÍSLA

KLADNÁ

1, 2, 3...

Kladné číslo **je** větší než nula.

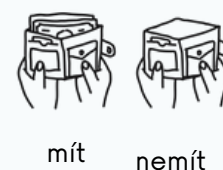
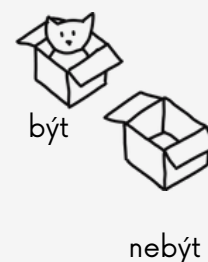
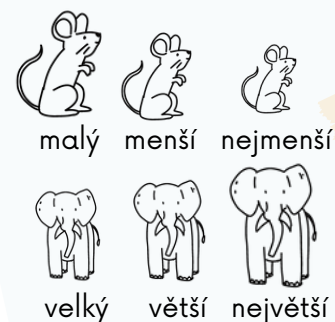
Kladná čísla **mají** znaménko +.
Znaménko + většinou nepíšeme.

ZÁPORNÁ

-1, -2, -3...

Záporné číslo **je** menší než nula.

Záporná čísla **mají** znaménko -.

ČÍSLA

PŘIROZENÁ

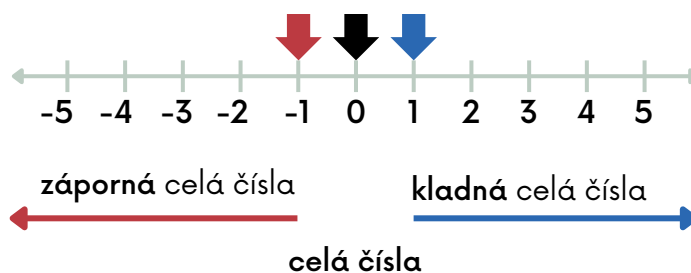
1, 2, 3...

Přirozená čísla jsou kladná celá čísla.

CELÁ

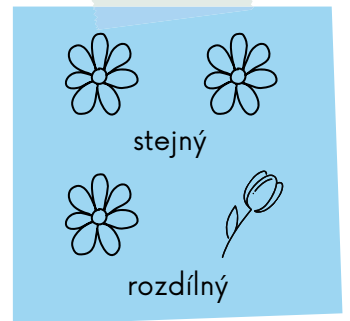
...-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3...

Celá čísla jsou přirozená čísla, číslo 0 a záporná celá čísla.
Celá čísla nemají desetinnou část.

OPAČNÁ

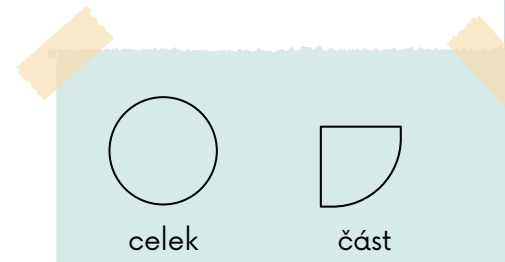
-3 a (+)3

Opačná čísla jsou stejná čísla, ale mají rozdílná znaménka.

ČÍSLA

DESETINNÁ

Desetinné číslo má celou část, desetinnou čárku a desetinnou část.

číselné řady:

1

tisíc
stovka
desítka
jednotka
desetina
setina
tisícina

2

tisíce
stovky
desítky
jednotky
desetiny
setiny
tisíciny

3

4

5+

tisíc
stovek
desítek
jednotek
desetin
setin
tisícin

ZAOKROUHLOVÁNÍ ČÍSEL

složité
komplikovaný

jednoduchý

Při zaokrouhlování děláme ze složitého čísla jednoduché číslo.

znaménko zaokrouhlování $\doteq$

dělat

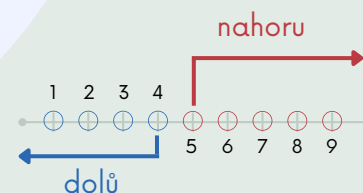

nedělat

JAK ZAOKROUHLUJEME?

0, 1, 2, 3, 4 zaokrouhlujeme **dolů** ($32 \doteq 30$)

5, 6, 7, 8, 9 zaokrouhlujeme **nahoru** ($56 \doteq 60$)

zaokrouhlujeme na tisíciny	56 283,719 4	$\doteq$ 56 283,719
zaokrouhlujeme na setiny	56 283,719 4	$\doteq$ 56 283,72
zaokrouhlujeme na desetiny	56 283,719 4	$\doteq$ 56 283,7
zaokrouhlujeme na jednotky	56 283,719 4	$\doteq$ 56 284
zaokrouhlujeme na desítky	56 283,719 4	$\doteq$ 56 280
zaokrouhlujeme na stovky	56 283,719 4	$\doteq$ 56 300

POROVNÁVÁNÍ ČÍSEL

Při porovnávání **používáme** znaménka:

používat

je větší než

$$5 > 3$$

je rovno/rovná se

$$12 = 12$$

je menší než

$$21 < 40$$

USPOŘÁDÁNÍ ČÍSEL

Číslo řadíme:

sestupně =
od největšího čísla k nejmenšímu

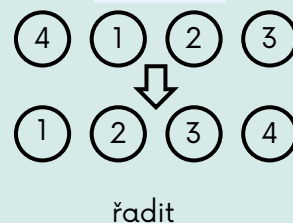

10, 8, 5, 4, 2

vzestupně =
od nejmenšího čísla k největšímu

13, 58, 96, 104

SČÍTÁNÍ ČÍSEL

Při sčítání **píšeme** znaménko (+).

$$\begin{array}{ccccccc} 7 & + & 3 & = & 10 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{sčítanec} & & \text{sčítanec} & & \text{součet} \end{array}$$

psát

ODČÍTÁNÍ ČÍSEL

Při odčítání používáme znaménko (-).

$$\begin{array}{ccccccc} 5 & - & 2 & = & 3 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{menšenec} & & \text{menšitel} & & \text{rozdíl} \end{array}$$

NÁSOBENÍ ČÍSEL

Při násobení píšeme znaménko $\times$.

$$18 \times 2 = 36$$

↓   ↓   ↓
1. činitel   2. činitel   součin

DĚLENÍ ČÍSEL

Při dělení používáme znaménko $:$.

$$40 : 10 = 4$$

↓   ↓   ↓
dělenec   dělitel   podíl

MATEMATIKA

ÚKOLY

1 2 3

1 Odpovídáme: Je to pravda (ANO), nebo není (NE)?

Číslo 8 je číslo kladné.

ANO

Číslo 0 je číslo kladné.

Číslo -20,5 je záporné celé číslo.

Číslo 14,38 není desetinné číslo.

Čísla -7 a 17 jsou opačná čísla.

Číslo -61 není záporné číslo.

odpovídat

2 Zaokrouhlujeme čísla:

na tisíciny 0,7458; 13,8423; 20,32179 0,746;

na setiny 1,527; 38,355; 16,963

na desetiny 67,21; 5,654; 0,159

na jednotky 48,25; 357,12; 254,96

na desítky 109,24; 1853,7; 392

na stovky 14596; 217,6; 3492,1

3 Porovnáváme čísla:

deset > 5 je větší než pět

třináct _____ 18 _____

dvacet devět _____ 91 _____

padesát _____ 14 _____

tři sta _____ 400 _____

devatenáct _____ 87 _____

osm set jedenáct _____ 801 _____

tisíc šest _____ 1016 _____

sedm set dvanáct _____ 712 _____

4 Řadíme čísla:

vzestupně:

sto jedenáct, mínus třicet pět, padesát sedm, mínus čtyřicet, pět set jedna, mínus dvě stě šest, nula

-206,

---

sestupně:

sto dvacet tři, mínus sedmnáct, sto padesát, mínus dvě stě sedmdesát osm, tisíc dvacet šest, mínus čtrnáct, nula, šest tisíc

6000,

---

5 Počítáme:

3; 6

sčítáme

$$3 + 6 = 9$$

15; 5

odčítáme

násobíme

sčítáme

dělíme

21; 3

dělíme

sčítáme

násobíme

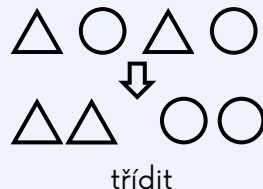
odčítáme

6 Třídíme pravidelná slovesa:

dělat, zaokrouhlovat, porovnávat, násobit, dělit, sčítat, odčítat, počítat, používat, řadit, třídít, trénovat, odpovídat

-AT

-IT/ET

-OVAT

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

7 Trénujeme pravidelná slovesa:

řadit - my _____ řadíme _____	používat - oni _____
používat - já _____	odčítat - vy _____
dělit - on _____	patřit - já _____
násobit - ty _____	třídít - vy _____
dělat - to _____	trénovat - ty _____
sčítat - já _____	odpovídat - já _____
zaokrouhlovat - vy _____	

8 Trénujeme nepravidelná slovesa:

BÝT

MÍT

PSÁT

já _____ jsem _____	_____ mám _____	_____ píšu _____
ty _____	_____	_____
vy _____	_____	_____
on, ona, to _____	_____	_____
my _____	_____	_____
vy, Vy _____	_____	_____
oni, ony, ona _____	_____	_____

trénovat

9 Píšeme slovesa:

PSÁT

BÝT

POUŽÍVAT

SČÍTAT, ODCÍTAT

TŘÍDIT (negativní)

DĚLAT (negativní)

Píšeme desetinná čísla. (my)

Martin _____ dobrý matematik!

_____ kalkulačku? (vy)

_____, nebo _____? (ty)

Irena _____ odpad.

_____ úkol z matematiky. (já)

MATEMATIKA - ONLINE AKTIVITY

1 s. 9

<https://1url.cz/nuT09>

4 s.10,
vzestupně

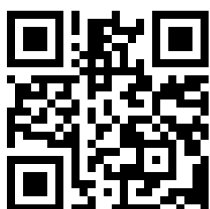
<https://1url.cz/PuL0g>

4 s.10,
sestupně

<https://1url.cz/BuL00>

5 s.10

<https://1url.cz/9uL0v>

6 s.11

<https://1url.cz/zuL0b>

7 s.11

<https://1url.cz/yuL05>

8 s.11

<https://1url.cz/SuL0X>

9 s.12

<https://1url.cz/7uT0c>